

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **J. F.**, zastoupeného JUDr. Markem Dvořákem, advokátem se sídlem náměstí T. G. Masaryka 142, Příbram, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 1. 2014, čj. 45000/00157/14/010/KK, o kasační stížnosti žalované proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 3. 2014, čj. 42 Ad 2/2014 – 22,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 3. 2014, čj. 42 Ad 2/2014 – 22, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Okresní správa sociálního zabezpečení Ústí nad Labem rozhodnutím ze dne 26. 11. 2013, čj. 45011/048969/13/110/KC, uložila žalobci povinnost zaplatit regresní náhradu ve výši 45 192 Kč podle § 126 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

2. Žalovaná zamítla odvolání žalobce rozhodnutím ze dne 15. 1. 2014, čj. 45000/00157/14/010/KK.

II.

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji usnesením ze dne 13. 3. 2014, čj. 42 Ad 2/2014 – 22, odmítl podle § 46 odst. 2 s. ř. s., neboť uzavřel, že o podané žalobě má rozhodnout soud v občanském soudním řízení. Usnesení krajského soudu je (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých

kompetenčních sporů, ve znění pozdějších předpisů) dostupné na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.1

4. Žalovaná (stěžovatelka) brojila proti výroku I. usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

5. Stěžovatelka nesouhlasila se závěrem krajského soudu, že žaloba měla být projednána a rozhodnuta v občanském soudním řízení. Byla přesvědčena, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2014, čj. 4 Ads 100/2013 – 26, o který krajský soud opřel své závěry, neposoudil předmětnou právní otázku správně.

6. Právní úprava regresních náhrad obsažená v § 126 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění je úpravou speciální a je použitelná pouze pro účely nemocenského pojištění. Jedná se o formu kompenzace *sui generis*, nikoliv o náhradu škody. Zákon o nemocenském pojištění obsahuje ucelenou procesní i hmotněprávní úpravu jednotlivých otázek souvisejících s regresní náhradou, není proto třeba použít obecnou úpravu odpovědnosti za škodu podle § 415 a násl. občanského zákoníku z roku 1964, resp. § 2894 a násl. nového občanského zákoníku. Posuzovanou věc nelze srovnávat s regresní náhradou zdravotní pojišťovny, ani náhradou podle § 10 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla, ve znění pozdějších předpisů.

7. Orgány nemocenského pojištění mají omezenou rozhodovací pravomoc, neboť rozhodují o povinnosti zaplatit regresní náhradu pouze na základě veřejnoprávního pravomocného rozhodnutí soudu nebo správního orgánu, kterým bylo postaveno najisto zaviněné protiprávní jednání třetího subjektu, v jehož důsledku došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na dávku nemocenského pojištění. Rozhodnutím o protiprávním jednání fyzické nebo právnické osoby je orgán nemocenského pojištění vázán podle § 57 odst. 3 správního řádu. Výše regresní náhrady je pevně stanovena a odpovídá výši vyplacených dávek. Orgány nemocenského pojištění zahajují řízení o regresní náhradě z moci úřední. Rozhodnutí o regresní náhradě je podle § 84 odst. 2 písm. a) bodu 2 zákona o nemocenském pojištění „*rozhodnutím ve věcech nemocenského pojištění*“.

8. Podle stěžovatelky proto přezkum rozhodnutí o regresní náhradě náleží do pravomoci správních soudů podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle občanského soudního řádu je možné postupovat pouze v návaznosti na § 126 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění, tedy ve sporech o vzájemné vypořádání regresní náhrady mezi osobami, jimž byla uložena povinnost zaplatit regresní náhradu společně a nerozdílně.

III.2

9. Stěžovatelka poukázala v kasační stížnosti na skutečnost, že v návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 Ads 100/2013 – 26 Okresní soud v Hradci Králové navrhl zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb. (dále jen „zvláštní senát“), aby rozhodl spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb. Okresní soud se domníval, že přezkum rozhodnutí o regresní náhradě podle zákona o nemocenském pojištění náleží do pravomoci správních soudů (*pozn. NSS*: věc byla vedena u zvláštního senátu pod sp. zn. Konf 8/2014, viz dále odst. 14).

10. „Z *procesní opatrnosti*“ stěžovatelka navrhla zahájení řízení podle § 3 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. také v nyní posuzované věci. Zvláštní senát usnesením ze dne 19. 2. 2015, čj. Konf 14/2014 – 36, odmítl návrh stěžovatelky jako předčasný. Správní soud (Krajský soud

v Ústí nad Labem) sice svou pravomoc popřel nyní napadeným usnesením čj. 42 Ad 2/2014 – 22, Okresní soud v Ústí nad Labem, u něhož měl žalobce podle poučení krajského soudu podat žalobu, ovšem o žalobě žalobce dosud nerozhodl a nepopřel svou pravomoc vydat rozhodnutí ve věci. V souzené věci tedy nevznikl kompetenční spor, k jehož řešení by byl povolán zvláštní senát.

IV.

11. Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

12. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

13. Kasační stížnost je důvodná.

14. V usnesení ze dne 12. 3. 2015, čj. Konf 8/2014 – 25, zvláštní senát uzavřel, že k přezkumu rozhodnutí žalované ve věci regresní náhrady podle zákona o nemocenském pojištění jsou příslušné soudy rozhodující ve správním soudnictví, neboť náhradový vztah podle § 126 zákona o nemocenském pojištění má veřejnoprávní povahu. Na plné odůvodnění citovaného usnesení Nejvyšší správní soud pro stručnost zcela odkazuje.

15. Rozhodnutí zvláštního senátu je závazné nejen pro strany kompetenčního sporu, ale také obecně pro všechny soudy (§ 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb.). Usnesení čj. 42 Ad 2/2014 – 22, jímž krajský soud popřel svou pravomoc rozhodnout ve věci povinnosti žalobce zaplatit regresní náhradu podle zákona o nemocenském pojištění, proto nemohlo obstát.

16. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto usnesení krajského soudu zrušil a vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1. s. ř. s.). Přestože stěžovatelka napadla pouze výrok I. usnesení čj. 42 Ad 2/2014 – 22, jímž krajský soud odmítl žalobu, Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení jako celek, protože výrok II. týkající se nákladů řízení byl výrokem závislým na výroku I. (viz § 109 odst. 3 s. ř. s.).

17. V dalším řízení krajský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. dubna 2015

JUDr. Jan Passer
předseda senátu